

1 Bijlage 16: Onderzoeksvraag opstellen

HOE STEL IK EEN GOEDE ONDERZOEKSVRAAG OP?

a) ONDERZOEKSTHEMA AFBAKENEN!

- Door de onderzochte periode te beperken. (Wanneer?)
- Door een ruimtelijke afbakening. (Waar?)
- Door welbepaalde groepen (Wie?:jongeren, allochtonen, vrouwen ...) of welbepaalde onderdelen (Wat?) uit het thema te onderzoeken
- Door het onderwerp vanuit een specifieke, studiegebiedgebonden en/of persoonlijke invalshoek te onderzoeken (Waarom? Uit interesse, omdat het nog niet geweten is, omdat het een actueel thema is, omdat we het er in de groep niet over eens zijn...)

b) CRITERIA VOOR EEN GOEDE ONDERZOEKSVRAAG

Het formuleren van goede vragen die je wil beantwoorden, is één van de moeilijkste aspecten bij het voorbereiden van een onderzoek. Veel onderzoeksvragen kan je immers opsplitsen in deelvragen. Voor kleine opdrachten volstaat vaak één onderzoeksvraag. Voor grotere opdrachten formuleren we een hoofdonderzoeksvraag die we dan opsplitsen in deelonderzoeksvragen.

Let wel: formuleer niet te veel onderzoeksvragen. Om na te gaan of je onderzoeksvragen praktisch bruikbaar zijn bij de uitvoering van je onderzoek, kan je onder meer gebruik maken van onderstaande controlevragen:

Om na te gaan of je onderzoeksvragen praktisch bruikbaar zijn bij de uitvoering van je onderzoek, kan je onder meer gebruik maken van onderstaande controlevragen:

- 1) Is de vraag een ja/nee vraag? Een goede onderzoeksvraag mag niet beantwoordbaar zijn met ja of nee
- 2) Is de vraag **eenduidig** geformuleerd, met andere woorden: Kan ze op maar één manier begrepen worden?

- 3) Is de vraag concreet genoeg geformuleerd? Is er **duidelijkheid** over het **doel**?
Is de vraag te beantwoorden door bijvoorbeeld een meting uit te voeren, een telling, door onderzoek?
- 4) Is het onderzoeken van de vraag **uitvoerbaar, haalbaar** binnen de tijd die je hebt en met de beschikbare middelen?
- 5) Is het **ethisch** verantwoord?
- 6) Is de vraag **enkelvoudig** opgesteld? (Geen 2 vragen in 1)
- 7) Is het **geen opzoekvraag**, maar een onderzoekbare vraag? Dus complex genoeg, niet direct oplosbaar.

Let op! **Waar? Wie? Wanneer? –vragen** zoeken enkel naar inlichtingen en zijn dus opzoekvragen of informatievragen en **géén onderzoeksvragen!**

Hoe? Wat? Welke? Waarom? -vragen kunnen wel!

c) SOORTEN ONDERZOEKSVRAGEN ¹:

- **Beschrijvende of beeldvormende**: op basis van onderzoek beschrijf je een situatie of een persoon.
- **Vergelijkende**: je probeert overeenkomsten en/of verschillen te ontdekken.
- **Verklarende**: Je zoekt een antwoord op de vraag: 'Hoe komt het dat...?'
- **Waardebepalende of evaluatieve**: Je geeft een waardeoordeel over het onderwerp, zoeken naar voorkeuren.
- **Voorspellende**: je onderzoekt hoe iets in de toekomst zal zijn.
- **Probleemoplossende of regelgevende**: Je probeert op basis van onderzoek een probleem op te lossen of daartoe bij te dragen.

Bron: Eigen creatie

¹ Laureys, B. *ibid.*, pp. 15-16.